

อ่านเมื่อวันที่... 11.05.2563

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ค. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อส. ๑๙/๒๕๕๕
คดีหมายเลขแดงที่ อส. ๔๙/๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไชยพระมหาชนัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๖ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { นายอาแซ บินยูโซซี
กrmชลประทาน ที่ ๑
กrmเจ้าท่า ที่ ๒

ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ส. ๗/๒๕๕๕
หมายเลขแดงที่ ส. ๓/๒๕๕๕ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองสงขลา)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีอยู่บ้านเลขที่ ๘
หมู่ที่ ๑๐ ตำบลไพรวัน อำเภอตากใน จังหวัด Narathiwat ได้รับความเดือดร้อนและเสียหาย
จากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยโกรงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำบางนรา จังหวัด
 Narathiwat ก่อสร้างเขื่อนกันทราย (รอดักทราย) ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีแล้วเสร็จเมื่อ
 พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีไปดูพื้นที่พบว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีเสียหาย
 จำนวนมาก แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ทำอะไร เพราะไม่ทราบว่าจะไปปรึกษาใคร จนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗
 มีผู้แนะนำให้ทำหนังสือร้องเรียนถึงผู้ดูแลการแผ่นดินและนายกรัฐมนตรีโดยตรง

สำเนาถูกต้อง

๑๖

(นายพิลิษฐ์ พีطا)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

/ที่ดิน...

ที่ดินบริเวณดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีเป็นที่ดินสวนมะพร้าว เนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๓ งาน ๓๖ ตารางวา มีรายได้จากการผลิตผลต่อครั้งที่เก็บได้ประมาณ ๔,๐๐๐ – ๕,๐๐๐ ลูกต่อครั้ง ปีหนึ่งเก็บได้ประมาณ ๖ – ๗ ครั้ง แต่ละครั้งคิดเป็นเงินประมาณ ๔๐,๐๐๐ – ๕๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างรอดักทรัพย์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพราะขาดรายได้จากการเก็บผลผลิตจากสวนมะพร้าว ทำให้ไม่มีรายได้มาจุนเจือครอบครัว และทำให้พื้นที่ดิน (สวนมะพร้าว) ได้รับความเสียหายจากการกัดเซาะของน้ำทะเลในช่วงมรสุม ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดียื่นขอสอบเขตที่ดินตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปรากฏว่าที่ดินเสียหายประมาณ ๑๔ ไร่ แต่ปัจจุบันพื้นที่ดินเสียหายเพิ่มอีกประมาณ ๖ ไร่เศษ รวมที่ดินเสียหายทั้งหมดเป็นจำนวน ๒๐ ไร่ คงเหลือที่ดินส่วนที่เป็นพื้นที่ดินประมาณ ๒ ไร่เศษ และเมื่อถึงฤดูมรสุมน้ำทะเลจะกัดเซาะทุกปี คาดว่าในอนาคตที่ดินแปลงนี้จะถูกน้ำกัดเซาะเป็นพื้นน้ำทั้งหมด ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗ จนปัจจุบัน ยังไม่มีคำตอบที่ชัดเจน และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอประเมินค่าเสียหายตามที่หน่วยงานที่รับผิดชอบร้องขอ ปรากฏว่าค่าเสียหายทั้งหมดรวมไม่ยืนดันเป็นเงินประมาณ ๘ ล้านบาท จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๘,๒๙๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งประเทศไทย ทำสัญญาตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการเกษตรกับกระทรวงเกษตรแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒ โดยมีการตกลงร่วมมือในโครงการต่างๆ หลายโครงการ รวมทั้งโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาลุ่มน้ำโก - ลก รัฐบาลออสเตรเลียส่ง คณะที่ปรึกษา ประกอบด้วย บริษัท Snowy Mountains Engineering Corporation Limited (SMEC) และบริษัท Mc Gowan International Pty. Ltd. (MGI) มาดำเนินการศึกษา ความเหมาะสมของโครงการดังกล่าวตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๒๖ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๒๘ ในประเทศออสเตรเลีย แมเลเซีย - ออสเตรเลีย ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๖ – ๗ กันยายน ๒๕๒๘ ณ จังหวัดภูเก็ต มีการพิจารณาผลการศึกษา ซึ่งที่ปรึกษาเสนอโครงการร่วมระหว่างประเทศไทย และประเทศมาเลเซีย ๓ โครงการ คือ โครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก - ลก โครงการ

/บรรเทาอุทกภัย...

บรรเทาอุทกภัย และโครงการสร้างอ่างเก็บน้ำโก – ลก ที่ประชุมมีความเห็นว่า โครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก โดยทำการก่อสร้างคันกันคลื่นยื่นออกไปในทะเลเป็นโครงการที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้สูงที่รัฐบาลไทยและมาเลเซียสมควรดำเนินการต่อไป การศึกษาความเหมาะสมอย่างกว้างขวางของคณะกรรมการทางวิชาการร่วมไทย – มาเลเซีย ซึ่งแล้วเสร็จเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๓๖ ต่อมา เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๓๖ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาลุ่มน้ำโก – ลก ไทย – มาเลเซีย ตกลงก่อสร้างคันกันคลื่นยื่นไปในทะเลถึงระดับ – ๓.๐๐ เมตร (ร.ท.ก. – ระดับเทียบปานกลาง) โดยบริษัทที่ปรึกษาดำเนินการออกแบบในรายละเอียดแล้วเสร็จสมบูรณ์ในเดือนมีนาคม ๒๕๓๗ และคณะกรรมการร่วมนัดร้อนุมัติให้เปิดโครงการฯ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๘ โดยมอบหมายให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง มีวัตถุประสงค์ คือ ต้องการที่จะสร้างความเจริญและความอยู่ดีกินดีให้กับราษฎรในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำโก – ลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณแคนระหว่างประเทศ

การก่อสร้างโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก ตามข้อตกลงร่วมระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย แบ่งงานก่อสร้างออกได้เป็น ๓ ระยะ ดังนี้ คือ

๑. โครงการก่อสร้างระยะที่ ๑ เป็นการดำเนินการในลักษณะที่แต่ละประเทศรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการก่อสร้างในประเทศของตนเอง ประกอบด้วยงานก่อสร้างที่สำคัญ ดังนี้

(๑) การก่อสร้างคันกันคลื่น (Breakwater) ที่ปากแม่น้ำโก – ลก ๒ แห่ง เขื่อนด้านใต้อยู่ในเขตประเทศไทยมาเลเซีย ยาว ๗๗๐.๐๐ เมตร เรียงหินถึงระดับ – ๓.๐๐ เมตร (ร.ท.ก.) ๑ แห่ง และเขื่อนด้านเหนืออยู่ในเขตประเทศไทย ยาว ๓๕๐.๐๐ เมตร เรียงหินถึงระดับ – ๓.๐๐ เมตร (ร.ท.ก.) ๑ แห่ง

(๒) การก่อสร้างคันหินป้องกันดลิง (Revetment) บริเวณด้านในของปากแม่น้ำทั้งฝั่งไทยและฝั่งมาเลเซีย

(๓) การก่อสร้างรอนังค์ (River Training Groynes) ฝั่งมาเลเซีย ๑ แห่ง และฝั่งไทย ๒ แห่ง เพื่อควบคุมแนวร่องน้ำ

(๔) การก่อสร้างรอดักทราย แบบหินทึ้ง (Rubble Mound Groynes) ๓๐ แห่ง ตามแนวชายฝั่งทะเลในเขตไทย เพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เป็นระยะทางยาวประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

/(๔) งานชุดเอกสาร...
๑๑๑

(๕) งานขุดลอกร่องเปิดแม่น้ำตากใบ ให้มีความลึกที่ระดับ – ๒.๐๐ เมตร
(ร.ท.ก.) กว้าง ๑๐๕.๐๐ เมตร ยาว ๗๙๐ เมตร

(๖) งานปรับปรุงชายหาด และจัดภูมิทัศน์ บนพื้นที่ ๕๖ ไร่

(๗) งานก่อสร้างถนนลาดยาง และสะพานข้ามแม่น้ำตากใบยา ๗๗๔.๐๕ เมตร
๒. โครงการก่อสร้างระบบที่ ๒ เป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างรัฐบาลไทย
และรัฐบาลมาเลเซีย โดยทั้งสองฝ่ายตกลงให้รัฐบาลไทยเป็นผู้ดำเนินการ และรับผิดชอบ
ค่าใช้จ่ายฝ่ายละเท่าๆ กัน ประกอบด้วย

(๑) การขุดลอกร่องน้ำแม่น้ำโก – ลก ให้มีความลึกที่ระดับ – ๓.๐๐ เมตร

(ร.ท.ก.) กว้าง ๑๑๐.๐๐ เมตร ยาว ๑,๓๐๐.๐๐ เมตร

(๒) งานป้องกันหลักเลึงในทะเลที่จุด B (Transit Point B)

๓. โครงการก่อสร้างระบบที่ ๓ เป็นการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการแก้ไข^๔
ผลผลกระทบ ติดตามตรวจสอบ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก
ประกอบด้วย

(๑) คันกันคลื่นด้านตะวันออก กว้าง ๔.๕๐ เมตร ยาว ๒๘๐.๐๐ เมตร

– คันกันคลื่นด้านตะวันตก กว้าง ๔.๕๐ เมตร ยาว ๒๒๕.๐๐ เมตร

– คันกันคลื่นสันด้านตะวันตก กว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๔๐.๐๐ เมตร

– ร่องน้ำเดินเรือหลัก ที่ระดับ – ๒.๐๐ เมตร (ร.ท.ก.) กว้าง

๑๐๐.๐๐ เมตร ยาว ๓๖๘.๐๐ เมตร

– ร่องน้ำเดินเรือด้านตะวันออกและตะวันตกในแม่น้ำตากใบ ที่ระดับ

– ๒.๐๐ เมตร (ร.ท.ก.) ด้านตะวันออก กว้าง ๒๐๐.๐๐ เมตร ยาว ๑๖๕.๐๐ เมตร

ด้านตะวันตก กว้าง ๑๓๐.๐๐ เมตร ยาว ๒๒๑.๐๐ เมตร

(๒) การก่อสร้างเสริมความสมุทรตากใบ ช่วงระหว่างรอที่ ๔ ถึงรอที่ ๑๙

จำนวน ๑ แห่ง

(๓) การก่อสร้างรอตักษารายหินทึ้งเพิ่มเติม จำนวน ๔ แห่ง รอที่ ๔/๑

๕/๑ ๙/๑ และ ๑๐/๑

(๔) งานตามรายการบริเวณความสมุทรที่อ่อนแอ ประมาณ ๓๒๙ – ๖๙๐

ลูกบาศก์เมตร

/ระยะเวลา...

ระยะเวลาการดำเนินการในการก่อสร้างโครงการตามแผนที่กำหนดประมาณ
๑๐ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๙ – พ.ศ. ๒๕๔๙)

ในการก่อสร้างโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าจังกลุ่มบริษัทที่ปรึกษาซึ่งประกอบด้วย บริษัท เข้าท์อีสท์เอเชียเทคโนโลยี จำกัด และบริษัท พรีดีเวลลูปเมนท์ คอนซัลแทนท์ จำกัด ให้ทำการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการซึ่งได้ผลสรุปการปฏิบัติการแก้ไขลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีรายการก่อสร้างเพิ่มเติมที่สำคัญ ๒ รายการ คือ การก่อสร้างคันกันคลื่นเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำในแม่น้ำตาข่ายในเพื่อให้เกิดการไหลเวียนถ่ายเทของน้ำในแม่น้ำตาข่ายในออกสู่ทะเลได้ดียิ่งขึ้น และการเสริมความสมุทร化ในให้มีเสถียรภาพให้มั่นคง ลดการกัดเซาะชายฝั่งไทยให้เข้าสู่สมดุลตามธรรมชาติได้โดยเร็ว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการก่อสร้างรอดักทราย (Groynes) ทั้ง ๓๐ ตัว ต่อมานี้ เมื่อก่อสร้างเสร็จแล้วจึงมีบันทึกการส่งมอบสิ่งก่อสร้างงานเขื่อนกันทราย คลื่น และรอดักทรายที่สำคัญ ๒ รายการ คือ การก่อสร้างคันกันคลื่นเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำในแม่น้ำตาข่ายในเพื่อให้เกิดการไหลเวียนถ่ายเทของน้ำในแม่น้ำตาข่ายในออกสู่ทะเลได้ดียิ่งขึ้น และการเสริมความสมุทร化ในให้มีเสถียรภาพให้มั่นคง ลดการกัดเซาะชายฝั่งไทยให้เข้าสู่สมดุลตามธรรมชาติได้โดยเร็ว หลังจากการก่อสร้างแล้วเสร็จและใช้งานแล้ว ปรากฏว่าทางน้ำพ่วง บินอาแซ บุตรของผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ ถึงนายกรัฐมนตรีและนายนิรันดร์ โวเรนเนิง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไพรวัน และมีหนังสือลงวันที่ (ไม่ชัด) มีนาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ตรวจสอบการแผ่นดินและอธิบดีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอให้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนกรณีเนื้อที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการรอดักทรายแห่งที่ ๓๐ ซึ่งเป็นรอดักทรายและอยู่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดี ซึ่งต่อมานี้ผู้ตรวจสอบการแผ่นดินมีหนังสือสำนักงานผู้ตรวจสอบการแผ่นดิน ต่วนที่สุด ที่ พร ๒๓/๘๗๑๖ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๐ (ที่ถูก คือ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๐) เสนอแนะให้ผู้ถูกฟ้องคดี หั้งสองร่วมกันแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป กองกฎหมายและที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงจัดการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๑ โดยที่ประชุมมีมติว่า ตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการสามารถดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพิ่มเติมในพื้นที่ดังกล่าวสำหรับผู้ฟ้องคดีได้ โดยการจัดซื้อตาม

/เอกสาร...

เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสมควรจัดทำโครงการศึกษาสำรวจติดตามการเปลี่ยนแปลงหรือการกัดเซาะแนวชายฝั่งเพิ่มเติมต่อไป

ด้วย นางกองค์การบริหารส่วนตำบลไพรวัน มีหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลไพรวัน ที่ นบ ๗๙๔๐๑/๔๕๔ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ และที่ นบ ๗๙๔๐๑/๕๗๓ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ตามลำดับ ถึงอธิบดีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอรับทราบความคืบหน้าของการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จากรัฐนี้ดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยสำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (สสช.) แจ้งว่าเคยมีหนังสือ ที่ กษ ๐๓๓๖/๔๔๑ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ แจ้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไพรวันไปแล้วว่าได้รับเรื่องร้องเรียนแล้วอยู่ระหว่างดำเนินการ และผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (ผส.สสช.) มีบันทึกให้ผู้อำนวยการสำนักโครงการขนาดใหญ่ (ผส.คภ.) พิจารณาซึ่งจากการประสานงานร่วมกันทั้งสำนักโครงการขนาดใหญ่ กองกฎหมายและที่ดิน และสำนักชลประทานที่ ๑๗ และมอบให้สำนักชลประทานที่ ๑๗ รับไปพิจารณาดำเนินการเพื่อเสนอกรมชลประทานพิจารณาจัดซื้อเพิ่มเติมในพื้นที่ดังกล่าวต่อไป เมื่อสำนักชลประทานที่ ๑๗ ได้รับหนังสือจากส่วนอำนวยการและติดตามประเมินผลสำนักโครงการขนาดใหญ่ตามหนังสือที่ สคภ. ๕๓/๘๖๕๑ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จึงดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดของปัญหาต่างๆ เพื่อที่จะดำเนินการจ่ายเงินค่าทടแทนให้ผู้ฟ้องคดีตามติดตามที่ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องที่กองกฎหมายและที่ดินจัดประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ สำนักชลประทานที่ ๑๗ ติดต่อประสานงานกับสำนักงานที่ดินจังหวัดนราธิวาส สาขาตากใบ เพื่อขอตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ในที่ดินแปลงดังกล่าว ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดียื่นคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดนราธิวาส สาขาตากใบ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เจ้าหน้าที่รังวัดสอบเขตตามการนำชื่อของผู้ขอ และเจ้าของที่ดินข้างเคียงทุกด้านรับรองแนวเขตโดยด้านที่ติดทะเล ผู้แทนนายอำเภอตากใบและผู้แทนหัวหน้าสำนักงานขนส่งทางน้ำ เป็นผู้ลงนามรับรองแนวเขต ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๘ ไร่ ๔๐ ตารางวา เนื้อที่เดิม ๒๑ ไร่ ๓ งาน ๓๖ ตารางวา ได้เนื้อที่น้อยกว่าเดิม ๑๓ ไร่ ๒ งาน ๙๖ ตารางวา โดยช่างผู้ทำการรังวัดรายงานว่า ที่ดินบริเวณทิศเหนือ (ด้านติดกับทะเล) ถูกน้ำทะลุกัดเซาะในสภาพปัจจุบันเจ้าพนักงานที่ดินจึงสั่งให้แก้ไขรูปแบบที่และเนื้อที่ตามผลการรังวัดสอบเขตเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ ทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีในพื้นที่ที่ฟ้องคดีตกเป็นที่สาธารณะประโยชน์เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถที่จะดำเนินการจัดซื้อที่ดินบริเวณดังกล่าวได้

/ เมื่อตามกฎหมาย...

เมื่อตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการไม่สามารถที่จะดำเนินการจัดซื้อที่ดินที่เสียหายแปลงดังกล่าวได้ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำบางนราผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินการในเรื่องนี้มีความเห็นว่า เมื่อเจ้าของที่ดินไม่ได้มีเจตนาที่จะเสียสละที่ดินบริเวณที่ถูกกัดเซาะแต่อย่างใด จึงประสานหารือกับสำนักงานที่ดินจังหวัดราชวิสาสานาถากใบ ถึงวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้กับผู้ฟ้องคดี สำนักงานที่ดินจังหวัดราชวิสาสานาถากใบ มีหนังสือตอบกลับมาว่า ประเด็นนี้เป็นประเด็นข้อกฎหมายว่าที่ดินส่วนที่ถูกน้ำกัดเซาะไปตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามนัยมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาดังกล่าวในความเห็นของสำนักงานที่ดินจังหวัดราชวิสาสานาถากใบ เห็นว่า ถ้าผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาทະเตาตามกฎหมายยืนยัน เป็นลายลักษณ์อักษรว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๔๙๑ ส่วนที่ถูกน้ำกัดเซาะไม่ตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีก็สามารถยื่นคำขอตรวจสอบเนื้อที่โฉนดที่ดินดังกล่าวแล้วนำร้องวัดตามแนวทางโฉนดที่ดินที่ครอบครองมาแต่เดิม โดยเจ้าของที่ดินข้างเคียงทุกด้านรวมถึงผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาทະเตาตามกฎหมายรับรองแนวทางให้ เพื่อเจ้านักงานที่ดินจะพิจารณาดำเนินการแก้ไขรูปแบบที่และเนื้อที่ โดยก่อนสั่งแก้ไขรูปแบบที่และเนื้อที่ ตามมาตรา ๖๙ ทวี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อความรอบคอบจะต้องหารือจังหวัดเพื่อพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายด้วย สำหรับค่าเสียหายจำนวน ๕,๒๕๐,๐๐๐ บาท นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่จำต้องรับผิดชอบ เพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือส่งมอบสิ่งก่อสร้าง งานเขื่อนกันทรายคลื่น และรอป้องกันชายฝั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับไปดำเนินการแล้ว และเนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลบำรุงรักษาโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงเป็นความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในกรณีที่การให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการและค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องนั้นสูงเกินกว่าความเป็นจริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่จำต้องรับผิดชอบเช่นเดียวกัน

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในกรณีเหตุพิพาทดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่งมอบสิ่งก่อสร้างงานเสริมคาบสมุทรตากใบ และงานคันกันคลื่นเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำในแม่น้ำตากใบในเขตพื้นที่จังหวัดราชวิสาสานาถากใบ ให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ

/เศรษฐกิจ...

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับไปดูแลและบำรุงรักษา โดยที่ผ่านมายังไม่ปรากฏความเสียหายต่อสิ่งก่อสร้างของงานดังกล่าวแต่อย่างใด อย่างไรก็ได้เห็นว่า เรื่องของผลกระทบที่เกิดจากโครงการของรัฐเป็นเรื่องที่เข้าของโครงการเดิมทำการศึกษาไว้ตั้งแต่เริ่มแรก จึงย่อมจะต้องทราบได้ว่าเมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จจะมีโอกาสเกิดผลกระทบและความเสียหายอย่างไรบ้าง ตลอดจนจะต้องมีมาตรการวางแผนระยะยาวในการแก้ไขปัญหาด้วย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ทราบเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนต่อผู้ดูแลรายการแผ่นดิน และไม่ได้รับแจ้งเรื่องที่ผู้ดูแลรายการแผ่นดินมีคำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขความเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงมิได้ดำเนินการอย่างใด อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เดຍมีหนังสือเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยสำนักงานก่อสร้างที่ ๑๓ แล้วว่า แนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ควรเป็นการเจรจาขอชื้อที่ดินและจ่ายค่าซัดเชยความเสียหายให้แก่ราษฎร์ผู้ได้รับผลกระทบ ส่วนวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย และวิธีการหรือมาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งกรณีนี้ นั้น เป็นจากพื้นที่ที่ประสบปัญหาการกัดเซาะอยู่บนแนวชายฝั่งของจังหวัดราชบุรีทางด้านเหนือของร่องน้ำโ哥 – ลก ซึ่งเป็นแนวกั้นเขตแดนกับประเทศไทยเชียง การดำเนินการก่อสร้างโครงการบนแนวชายฝั่งในบริเวณดังกล่าวย่อมอาจเกิดผลกระทบต่อบริเวณข้างเคียงรวมถึงพื้นที่เขตแดนซึ่งส่งผลกระทบต่อกลุ่มคนของชาติได้ ดังนั้น ในการพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาการกัดเซาะที่เกิดขึ้นควรพิจารณาในภาพรวมโดยมีพื้นที่ขอบเขตครอบคลุมสภาพปัจจัยต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อกันภายในระบบ เช่น เขื่อนปากร่องน้ำรอดกทรัพ กาญจนดล洛กร่องน้ำ และการย้ายทรัพย์ เป็นต้น ปัจจุบันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโ哥 – ลก ซึ่งเป็นโครงการตามความร่วมมือกับรัฐบาลประเทศไทยเพื่อติดตามการดำเนินงานต่างๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงปากแม่น้ำโ哥 – ลก อย่างต่อเนื่อง โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่งตั้งผู้แทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการของโครงการดังกล่าวด้วย และในปัจจุบันนี้ มีแผนการดำเนินงานศึกษาร่วมแบบจำลองชลศาสตร์ (Joint Hydraulic Modeling Studies) ให้ปัญหาเป็นไปตามหลักวิชาการและโดยภาพรวมทั้งนี้ ชายฝั่งที่ประสบปัญหาการกัดเซาะบริเวณหน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่ภายในขอบเขตพื้นที่การศึกษาของโครงการดังกล่าวด้วย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเห็นควรขอผลการดำเนินการศึกษาร่วมแบบจำลองชลศาสตร์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาการกัดเซาะได้อย่างมีประสิทธิภาพและโดยยั่งยืนในอนาคต จึงมิได้ดำเนินการก่อสร้างเพิ่มเติม

/ផ្លូវការ...

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต่างปฏิเสธความรับผิดชอบ แต่เมื่อได้ปฏิเสธว่าอดีกทรัพย์ตัวที่ ๓๐ ที่มีความยาวสันผิดปกติทำให้เกิดนของผู้ฟ้องคดี ได้รับความเสียหายอย่างรุนแรง และตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ต่วนที่สุด ที่ พร ๒๓/๘๗๗ (ที่ถูก คือ พร ๒๓/๘๗๑๖) ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ ผู้ตรวจการแผ่นดิน พิจารณาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันเยียวยาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้อีกปฏิบัติตามและไม่ได้ประสานความร่วมมือกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทั้งที่ก่อนหน้านี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบจะดำเนินการจ่ายค่าเสียหายให้กับผู้เดือดร้อน โดยจะซื้อที่ดินเพิ่มเติม แต่กลับมีความเห็นว่าต้องเป็นที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน และเห็นว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวตกลเป็นที่สาธารณประโยชน์แล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีมิได้มีเจตนาให้ ที่ดินตกเป็นที่สาธารณประโยชน์

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ประสงค์จะทำคำให้การเพิ่มเติม โดยยืนยันตามคำให้การเดิม ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การเพิ่มเติมว่า ข้อเท็จจริงของผู้ฟ้องคดีผ่านกระบวนการพิจารณา โดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการหน้าที่การพิสูจน์สิทธิ์ทางกันส่วนสิทธิ์ไม่ปล่อยทิ้งร้าง กล้ายเป็นทางน้ำสาธารณะ หรือทะเลอว่าไทยตอนล่าง ซึ่งย่อมผูกพันหน่วยงานรัฐ ใน การพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของกรมที่ดิน และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะจัดซื้อที่ดิน โดยมีการจ่ายค่าทดแทนหรือค่าชดเชยได้นั้น ด้องอยู่ภายใต้ข้อเท็จจริงที่ยุติว่าที่ดิน ของผู้ฟ้องคดีไม่กล้ายเป็นที่ดกน้ำ และมีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนของเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ในการแก้ไขระหว่างที่ดิน หรือหลักหมุดโฉนดที่ดินเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญที่ต้องขอบ ด้วยกฎหมาย จึงจะกระทำได้ เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๔๒/๒๕๓๓

สำนักงานที่ดินจังหวัดนราธิวาส สาขาตากใบ ชี้แจงตามคำสั่งศาลปกครองนี้เดนว่า ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๔๙๑ ของผู้ฟ้องคดี เดิมมีเนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๓ งาน ๓๖ ตารางวา ภัยหลังเมื่อถูกน้ำทะลักด้เชาะ ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอร้องวัดสอบเขตที่ดินเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ปรากฏว่า มีเนื้อที่ ๙ ไร่ ๔๐ ตารางวา มีเนื้อที่น้อยกว่าเดิม ๑๓ ไร่ ๒ งาน ๙๖ ตารางวา โดยช่างผู้ทำการรังวัดรายงานสาเหตุที่มีเนื้อที่ต่างจากเดิมว่า เนื่องจาก วิธีการรังวัดและคำนวนเนื้อที่ต่างวิธีกันและที่ดินด้านทิศเหนือถูกน้ำกัดเซาะในสภาพ ปัจจุบัน ที่ดินดังกล่าวมีราคาประเมินทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิ์และนิติกรรมอยู่ใน โซน ๐๒ บล็อกเอ ล็อก ๕ ราคาตารางวาละ ๑๒๕ บาท ซึ่งตามเนื้อที่เดิมนั้นมีราคาประเมิน ทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิ์และนิติกรรม ๑,๐๙๐,๒๐๐ บาท ส่วนเนื้อที่ปัจจุบันภัยหลัง

/ถูกน้ำทะล...

ถูกน้ำทະเลกัดเซาะมีราคาประมูลทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ๔๐๕,๐๐๐ บาท ส่วนบริเวณที่ดินใกล้เคียงกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีไม่มีการจดทะเบียนซื้อขายแต่อย่างใด สำหรับที่ดินส่วนที่ถูกน้ำกัดเซาะและท่อมถัง นั้น ในส่วนนี้อาจพิจารณาได้จากพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีว่าบังคับห่วงกันและส่วนสิทธิการครอบครองเพื่อป้องกันและรักษาที่ดินของตนอีกหรือไม่ เช่น มีการปิดกั้นมิให้สาธารณชนใช้เป็นที่สัญจรไปมาหรือขึ้นฝั่งบนที่ดินของผู้ฟ้องคดีบริเวณนั้น หรือดำเนินการป้องกันรักษาที่ดินมิให้ถูกกัดเซาะพังทลายโดยวิธีต่างๆ หากไม่มีการกระทำดังกล่าวเพื่อป้องกันสิทธิในที่ดิน ที่ดินอาจตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินได้ ซึ่งที่ดินของเอกชนที่ถูกน้ำท่อมถัง หากตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ประเภทผลเมืองใช้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ก็ไม่สามารถทำการซื้อขายกันได้ เว้นแต่จะอาศัยบทกฎหมายเฉพาะหรือพระราชบัญญัติฯ

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดราชวิสาส สาขาตากใบ เป็นพยานผู้เชี่ยวชาญ และให้พยานผู้เชี่ยวชาญร่วมกับพนักงานคดีปกครอง และคู่กรณีตรวจสอบสถานที่พิพากษา พร้อมรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ดินที่เหลืออยู่ในปัจจุบันแล้ว รายงานศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งพยานผู้เชี่ยวชาญโดยผู้แทนตรวจสอบที่พิพากษาและรายงาน ศาลปกครองชั้นต้นว่า ที่ดินเดิมมีเนื้อที่ ๘ ไร่ ๒๐ ตารางวา ปัจจุบันคงเหลือเนื้อที่ ๓ ไร่ ๓ งาน ๒๐ ตารางวา ส่วนพนักงานคดีปกครองผู้รับผิดชอบสำนวนร่วมตรวจสอบสถานที่พิพากษาแล้วรายงานการตรวจสอบสถานที่พิพากษาพร้อมบันทึกภาพถ่ายสถานที่พิพากษาต่อศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ถูกน้ำทະเล กัดเซาะจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายมีผลมาจากการก่อสร้างโครงการปรับปรุง ปากแม่น้ำโ哥 – ลอก ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันเป็นการกระทำละเมิดจากการก่อสร้าง สิ่งก่อสร้างในบริเวณดังกล่าวตามมาตรา ๔๗๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ ปัจจุบันที่ดินของผู้ฟ้องคดีจากการตรวจสอบสถานที่พิพากษาของพยานผู้เชี่ยวชาญในคดี ร่วมกับพนักงานคดีปกครองและคู่กรณีเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ปรากฏว่าที่ดินพิพากษา ถูกน้ำทະเลกัดเซาะเพิ่มมากขึ้นและมีเนื้อที่ดินเหลือเพียง ๓ ไร่ ๓ งาน ๒๐ ตารางวา ซึ่งการ กัดเซาะที่ดินดังกล่าวย่อมเป็นผลสืบเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เช่นกัน ส่วนกรณีที่ดินของผู้ฟ้องคดีจะตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะมี อำนาจจัดซื้อที่ดินดังกล่าวได้หรือไม่ ย่อมเป็นข้อที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องพิจารณาต่อไป แต่หากเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องพ้นจากความรับผิดอันเกิดจากการกระทำละเมิดได้ไม่

/สำหรับ...

สำหรับค่าเสียหายของผู้ฟ้องคดี นั้น ปรากฏว่าที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๔๘๙ ของผู้ฟ้องคดีมีราคาประเมินทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมอยู่ในโฉนด ๐๒ บล็อกเอ ล็อต ๕ ราคานาฬิกาละ ๑๒๕ บาท และไม่ปรากฏราคาจดทะเบียนการซื้อขายที่ดินในบริเวณดังกล่าวแต่อย่างใด เห็นว่า ราคานาฬิกาละ ๑๒๕ บาท เป็นราคาก่อตั้งที่ดินจัดทำขึ้นเพื่อประเมินทุนทรัพย์ในการจดทะเบียน เท่านั้น อีกทั้งที่ดินของผู้ฟ้องคดีเมื่อถูกนำหัวใจแลกเดชเป็นเหตุให้น้ำท่วมถึง ย่อมที่จะเสียหายให้มากเป็นสาเหตุของความเสียหายได้ และราคานาฬิกาหักเทียบกับราคานาฬิกาในสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ย่อมไม่อาจทำการซื้อขายกันได้ในท้องตลาด จึงเห็นควรเพิ่มให้ผู้ฟ้องคดีอีกจำนวน ๑ เท่าของราคานาฬิกาประเมินดังกล่าวเป็นตารางวาละ ๒๕๐ บาท ซึ่งจะเหมาะสมกับราคาก่อตั้งที่ดินในปัจจุบันและเหมาะสมกับความเสียหายของผู้ฟ้องคดีที่มีที่ดินซึ่งอยู่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีเดิมมีเนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๓ งาน ๓๖ ตารางวา ปัจจุบันคงเหลือเนื้อที่ ๓ ไร่ ๓ งาน ๒๐ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีจึงต้องเสียที่ดินไปจากการเดิมเป็นเนื้อที่ ๑๙ ไร่ ๑๖ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีจึงควรได้รับค่าเสียหายทดแทนที่ดินเป็นเงิน ๑,๘๐๔,๐๐๐ บาท

ส่วนค่าเสียหายจากไม้ยืนต้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดี โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไพรวันมีหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลไพรวัน ที่ นช ๗๙๔๐๑/๕๔๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ถึงขอรับดีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอค่าเสียหายดังกล่าวเป็นเงินจำนวน ๑,๒๖๐,๐๐๐ บาท และผู้ฟ้องคดีอ้างในพ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีรายได้จากการเก็บผลมะพร้าวประมาณ ๖ – ๗ ครั้งต่อปี แต่ละครั้งคิดเป็นเงินจำนวน ๕๐,๐๐๐ – ๕๕,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ไปดูที่พิพากษาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ปรากฏว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทั้งนี้ นับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ประมาณ ๑๐ ปี เนื่องจากน้ำท่วมปีละ ๕๐,๐๐๐ – ๕๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินเฉลี่ยขั้นต่ำประมาณปีละ ๕๐๐,๐๐๐ – ๕๕๐,๐๐๐ บาท อีกทั้งในชั้นทำคำให้การยืนต่อศาล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็มิได้ให้การในส่วนค่าเสียหายดังกล่าว นอกจากนี้ ในชั้นตรวจสถานที่พิพากษาเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๕ ปรากฏตามภาพถ่ายว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นสวนมะพร้าวและมีต้นมะพร้าวขึ้นอยู่เป็นจำนวนมากแน่น จึงเห็นได้ว่า ที่ดินพิพากษามีการทำประโยชน์จริง แต่อย่างไรก็ตาม ความเสียหายในค่าขาดประโยชน์ทำมาหากได้จากไม้ยืนต้นนั้น ย่อมไม่แน่นอน ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศและปัจจัยด้านอื่นประกอบด้วย

เจ้าหน้าที่...
เจ้าหน้าที่สมควร...

จึงเห็นสมควรลดจำนวนค่าขาดประโยชน์ตามคำขอที่ปรากฏตามหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลไพรวัน ที่ นบ ๗๙๕๐๑/๕๔๓ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ลงจำนวน ๒ ใน ๓ ของค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีมีความต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๑,๒๖๐,๐๐๐ บาท คงเหลือ ๔๒๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากการกระทำละเมิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๒,๒๒๔,๐๐๐ บาท

สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นั้น แม้จะมิใช่หน่วยงานที่ก่อสร้างโครงการดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหน่วยงานที่รับมอบอำนาจหน้าที่ดูแลและบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้าง ตามโครงการก่อสร้างปรับปรุงปากแม่น้ำโ哥 – ลอก จากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลและรักษาโครงการดังกล่าวไม่ให้สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และป้องกันไม่ให้เกิดความเดือดร้อนและเสียหายต่อประชาชนในบริเวณดังกล่าว อีกทั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณูปโภคเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน และเป็นหน่วยงานรัฐที่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการรักษาภูมิปัญญาฯ ที่ได้ตราไว้ใน พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับในคำให้การว่า ปัจจุบันโครงการดังกล่าว มีแผนการดำเนินงานศึกษาร่วมแบบจำลองชลศาสตร์ ซึ่งที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่ภายในขอบเขตพื้นที่การศึกษาโครงการดังกล่าวด้วย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีความเห็นที่จะให้รอผลการดำเนินการศึกษาร่วมแบบจำลองชลศาสตร์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ศาลปักครองชั้นต้นจะได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองท้ายคำพิพากษา

ศาลมีความเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๒,๒๒๔,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราอย่างละ ๗.๕% ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด กับให้คืนค่าธรรมเนียมศาลแก่ผู้ฟ้องคดีตามส่วนของการชนะคดี คำขออื่นนอกเหนือนี้ให้ยก โดยมีข้อสังเกตว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ควรร่วมกันเร่งดำเนินการจัดหาวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหาการกัดเซาะบริเวณชายฝั่งดังกล่าวตามกฎหมาย และดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามหลักวิชาการโดยสมบูรณ์ เพื่อมิให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกคลื่นกัดเซาะต่อไป อันจะทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีจะไม่ต้องรับผิดชอบให้แก่ผู้ฟ้องคดีในความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์มีข้อความท่านองเดียวกับคำให้การ โดยเพิ่มเติมว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตระหนักว่าการก่อสร้างโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ จึงว่าจ้างกลุ่มบริษัทที่ปรึกษาซึ่งประกอบด้วย บริษัท เช้าท์อีสท์ เอเชียเทคโนโลยี จำกัด และบริษัท พรีดีเวลลอปเม้นท์ คอนซัลแทนท์ จำกัด ให้ทำการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วเสร็จ เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๙ และในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ติดตามตรวจสอบคุณภาพ สิ่งแวดล้อม โดยดำเนินโครงการศึกษาและออกแบบคันกันคลื่นเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำ และการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก โดยว่าจ้างกลุ่มบริษัทที่ปรึกษาซึ่งประกอบด้วย บริษัท เช้าท์อีสท์เอเชียเทคโนโลยี จำกัด บริษัท แอสเพ็ค คอนซัลแทนท์ จำกัด และบริษัท คอนซัลแทนท์ ออฟ เทคโนโลยี จำกัด โดยดำเนินการก่อสร้างตามแผนติดตามตรวจสอบพัฒนาสิ่งแวดล้อมจนแล้วเสร็จ และ ส่งมอบให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำการโดยถูกต้องตามกฎหมาย การที่ที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกน้ำกัดเซาะได้รับความเสียหาย ไม่ได้เกิดจากการกระทำโดยตรง ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และไม่อาจถือได้ว่าเป็นการจงใจหรือกระทำด้วยความประมาท ปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเข่นนั้นจักต้องมีความวิสัยและพฤติกรรม ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำไป ตามอำนาจหน้าที่และตามควรแก่เหตุ การที่ที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีถูกน้ำกัดเซาะได้รับความเสียหายเกิดจากผลกระทบหลายปัจจัย ซึ่งตามรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก สรุปได้ว่า จากการศึกษาข้อมูลในอดีตจนถึงปัจจุบัน พบว่า ชายฝั่งบริเวณตั้งแต่ปากแม่น้ำกลันดันของประเทศไทยเขียนขึ้นมาทางทิศเหนือฝ่า ชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำโก – ลก จนถึงชายฝั่งบริเวณเข้าทักษิณซึ่งอยู่ด้านใต้ของ ตัวจังหวัดนราธิวาส มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยมีแนวโน้มว่ามีการกัดเซาะ แนวชายฝั่งในอัตราประมาณ ๕ – ๑๐ เมตรต่อปี โดยในช่วง ๗๖ ปีที่ผ่านมาชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำโก – ลก ลดถอยเข้าไปประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร (บวก/ลบ) และทำให้เกิดการสูญเสียและทำลายอาชีพการปลูกมะพร้าว รวมสิ่งก่อสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ซึ่งเป็นไป ตามกระบวนการตามธรรมชาติอยู่แล้ว และเมื่อดำเนินการก่อสร้างโครงการปรับปรุง ปากแม่น้ำโก – ลกแล้วเสร็จจะสามารถป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งตั้งแต่ปากแม่น้ำโก – ลก ขึ้นมาทางชายฝั่งของไทย ตั้งแต่รอกันคลื่นแห่งที่ ๑ – ๓๐ ตลอดระยะเวลาประมาณ

/๒๐ กิโลเมตร...

๒๐ กิโลเมตร ส่งผลทำให้ขายหาดดังกล่าวปรับสภาพเข้าสู่สภาวะสมดุล มีอัตราการกัดเซาะน้อยลงจนถึงไม่มีการกัดเซาะเพิ่มขึ้น ดังนั้น การกัดเซาะบริเวณชายฝั่งด้านหลังของรือแห่งที่ ๓๐ จึงมีสาเหตุมาจาก ๒ ปัจจัยผสมกัน คือ การกัดเซาะชายฝั่งในสภาพปกติตามธรรมชาติ และผลกระทบจากการแห่งที่ ๓๐ ทำให้เกิดสภาพโคลงกัดเซาะเกิดขึ้นด้านหลังรือแห่งที่ ๓๐ มากกว่าปกติ จึงเห็นด้วยในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแห่งที่ ๓๐ เท่านั้น ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ เพราะหากไม่มีการป้องกัน บริเวณชายฝั่งดังกล่าวก็จะได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะตามธรรมชาติอยู่แล้ว และจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาความมั่นคงด้านแนวพร้มแಡนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ละเลยในการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งดังกล่าว โดยในปัจจุบันได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการจัดหาวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหาให้เป็นไปตามหลักวิชาการโดยสมบูรณ์เพื่อมิให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกคลื่นกัดเซาะต่อไป ส่วนที่ผู้ตรวจสอบการแผ่นดินมีหนังสือสำนักงานผู้ถูกตรวจสอบการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ พร ๒๓/๘๗๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ แจ้งผลวินิจฉัยโดยเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดของปัญหาต่างๆ เพื่อจะได้ดำเนินการจ่ายเงินค่าทดแทนให้ผู้ฟ้องคดีตามมติของที่ประชุมผู้เกี่ยวข้องที่กองกฎหมายและที่ดินจัดประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะหน่วยงานของรัฐได้ก่อสร้างโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก - ลก เพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่เกิดผลกระทบขึ้นทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงหาทางเยียวยาและบรรเทาความเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ในส่วนของค่าเสียหาย นั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นเพิ่มราคาก่อให้ผู้ฟ้องคดีอีกจำนวน ๑ เท่าของราคาระเบียนทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นตารางวัวละ ๒๕๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่าไม่เหมาะสมและไม่ถูกต้อง โดยต้องถือว่าราคาระเบียนทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ตารางวัวละ ๑๒๕ บาท เป็นราคาก่อให้ความเสียหายต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชดใช้ค่าเสียหายทดแทนที่ดินให้กับผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจเรียกร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหายจากไม้ยืนต้นจำนวน ๔๗๐,๐๐๐ บาท ได้อีก อีกทั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่จำต้องรับผิดชอบค่าเสียหาย

/ เพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ...

เพรະผູກຝອງຄົດທີ່ ១ ທໍານັນສື່ສ່ວນມອບສິ່ງກ່ອສ້າງງານເຂົ້າກັນທຽມ ຄລື່ນ ແລະຮອບປັບກັນ
ໜ້າຜູກຝອງຄົດທີ່ ២ ຮັບໄປດໍາເນີນກາຣແລວ ສ່ວນຂໍ້ສັງເກດຂອງສາລັບກຽມຫຼັນຕົ້ນ ນັ້ນ
ຜູກຝອງຄົດທີ່ ១ ອູ້ຮ່ວ່າງກາຣດໍາເນີນກາຣໂດຍກາຍຫັ້ງຈາກກາຣກ່ອສ້າງໂຄຮກ ມີກາຣ
ແຕ່ງດັ່ງຕະກະທ່ານປະເມີນພລກາສໍາວົງຈຳວົງໄທ - ມາເລເຊີຍ (Joint Evaluation Team : JET)
ໜຶ່ງມີຜູ້ອໍານວຍກາຣສໍານັກບໍລິຫານໂຄຮກ ກຽມຈຸລປະການ ເປັນປະຮານ ເພື່ອທ່າກາຣສໍາວົງ
ດິດດາມກາຣເປີ່ຍນແປ່ງພລກະກະທຸນຈາກໂຄຮກ ອ່າງຕ່ອນເນື່ອ ໂດຍຈາກກາຣປະເມີນພລ
ກາຣກ່ອສ້າງອາຄາຣກັນຄລື່ນແລະຮອກັນຄລື່ນ ສາມາດປັບກັນທຽມປິດປາກແມ່ນ້ຳແລະຮັກໝາຮ່ວນ້າ
ຂອງແມ່ນ້ຳໂກ - ລົກ ໄທເປັນໄປດໍາທີ່ອອກແບບໄວ້ ອ່າງໄຣກົດາມ ພນວ່າເກີດກາຣທັບຄົມແລະກັດເຊະະ
ບໍລິເວນໝາຍຜົ່ງຂອງປະເທດໄທຍີຕັ້ງແຕ່ປາກແມ່ນ້ຳໂກ - ລົກ ໄປດໍາແນວໝາຍຜົ່ງຄວາມຍາວ
ປະມານ ២០ ກິໂລເມຕຣ ໂດຍເລີພະພື້ນທີ່ທ້າຍຮອກັນຄລື່ນຕົວສຸດທ້າຍມີກາຣກັດເຊະະມາກ
ແລະດັ່ງແຕ່ປີ ພ.ສ. ២៥៥០ ຈົນຖິ່ງປັຈຸບັນ ຕະກອນທຽມເຄື່ອນດັວຈາກປະເທດມາເລເຊີຍ
ມາສະສົມທີ່ຄັນກັນຄລື່ນຜົ່ງມາເລເຊີຍຈົນແຕ່ມປະສິທິພາພຂອງຄັນກັນຄລື່ນ ໄມສາມາດດັກທຽມໄວ້ໄດ້
ຈຶ່ງເຮັມເຄື່ອນມາສະສົມທີ່ບໍລິເວນປາກແມ່ນ້ຳໂກ - ລົກ ຈຶ່ງເຮັມເປັນຈຸດເປີ່ຍນແປ່ງພລກະກະເຄື່ອນດັວ
ຂອງກາຣຍາຍັງປາກແມ່ນ້ຳມີລັກໝະຄລ້າຍລັກໝະເດີມກ່ອນພັນນາໂຄຮກ ອ່າງໄຣກົດາມ
ທຽມຍັງສະສົມເປັນສັນທຽມຕົ້ນໆ ໄດ້ທອນນ້ຳທະເລ ຍັງໄມ້ສູງຈົນປິດປາກແມ່ນ້ຳເໜືອນໃນອົດີ
ພລກາຣເປີ່ຍນແປ່ງດັ່ງກ່າວວ່າຈາເປັນແຫຼຸດທໍາໄຫເກີດ ១. ນ້ຳທ່ວມບໍລິເວນປາກແມ່ນ້ຳໃນຜົ່ງປະເທດໄທຍີ
ແລະປະເທດມາເລເຊີຍ ២. ກາຣເປີ່ຍນແປ່ງຕາມແນວໝາຍຜົ່ງໄທຍີ (ກາຣທັບຄົມແລະກັດເຊະະ)
៣. ກິດຂາວາງກາຣຄມນາຄມທາງນ້ຳມີບໍລິເວນປາກແມ່ນ້ຳໂກ - ລົກ ៤. ວ່ອງນ້ຳລຶກຂອງແມ່ນ້ຳໂກ - ລົກ
ເບີນເຂົ້າມາໃນຜົ່ງໄທຍີມາກີ່ນເຮືອຍໆ ຊື່ຈາກທໍາໄຫ້ກາຣເດີນເຮືອຂອງຜົ່ງມາເລເຊີຍຕ້ອງເຂົ້າມາໃນຜົ່ງໄທຍີ
ແລະຈາກກາຣປະໜຸມດະກ່າວນປະເມີນພລກາສໍາວົງຈຳວົງໄທ - ມາເລເຊີຍ (JET) ຄຽ້ງທີ່ ២
ຮ່ວ່າງວັນທີ ១៧ - ១៨ ເມສາຍນ ២៥៥៥ ສັນ ເມືອງ ໂກດາ ຄິນາບາງສູງ ປະເທດມາເລເຊີຍ
ທີ່ປະໜຸມເຫັນຫຼົບຂອບເຂດກາຣສໍາວົງຈຳວົງປະເທດຂອງທັກສອງຝ່າຍເພື່ອເຕີຍມື້ອຸນຫະ
ສໍາຫັບກາຣສຶກຂ່າແບບຈຳລອງທາງໜຸລສາສົກ ໂດຍເຮັມທ່າກາຣສໍາວົງພຣັມກັນໃນເດືອນກົງກວາມ
២៥៥៥ ຈົນຖິ່ງເດືອນກັນຍາຍນ ២៥៥៥ ແລະຄາດວ່າຈະເຮັມດໍາເນີນກາຣສຶກຂ່າຈຳລອງ
ທາງໜຸລສາສົກໃນເດືອນມີນາຄມ ២៥៥៦ ມີຮະບະເວລາໃນກາຣສຶກຂ່າ ២ ປີ ແລະສໍານັກບໍລິຫານ
ໂຄຮກອູ້ຮ່ວ່າງດໍາເນີນກາຣວ່າຈຳວົງສຕາບັນວິຈີຍແລະໄຫ້ຄໍາປຶກຂ່າແໜ່ງມໍາຫວີທີ່ຢ້າງສົດ
ໃຫ້ສຶກຂ່າໂຄຮກ ດັ່ງແຕ່ເດືອນພຸດຍຈິກຍາຍນ ២៥៥៥ ຖື່ງເດືອນກັນຍາຍນ ២៥៥៦
ຮະບະເວລາ ៣៦០ ວັນ

/ຂອ້າໃຫ້...

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น
เป็นให้ยกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำบางนรา (ชลประทานจังหวัดนราธิวาส) ส่งเจ้าหน้าที่เพื่อไปตรวจสอบความเสียหายของพื้นที่พิพากษา แปลงดังกล่าวทุกระยะและรายงานผู้บังคับบัญชาอยู่ตลอดมา ก่อนหน้าที่จะมีโครงการข้างต้นพื้นที่ดังกล่าวมีแต่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ไม่เคยถูกน้ำทะเลกัดเซาะแต่อย่างใด แต่พอผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อสร้างรอดักทรัพย์แล้วเสร็จ พื้นที่ดังกล่าวถูกน้ำทะเลกัดเซาะอย่างรุนแรงทำให้ที่ดินได้รับความเสียหายอย่างมาก และปัจจุบันนี้ราคาซื้อขายที่ดินที่ติดชายทะเลมิใช่ราคางามที่ได้กล่าวมา ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่าจัดทำโครงการเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลแล้ว นั้น โครงการดังกล่าวดำเนินการมา ๑๐ ปีแล้ว ทำให้พื้นที่ราชภูมิเกิดความเสียหาย แต่รัฐบาลก็มิได้ดำเนินการแก้ไข ทั้งๆ ที่มีงบประมาณรองรับในการนี้ ที่โครงการของรัฐทำให้ราชภูมิได้รับความเสียหายอยู่ ซึ่งโครงการนี้ทำให้ที่ดินทำกินของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายและผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนมาเป็นเวลา ๑๐ ปีแล้ว โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เคยมาดูสถานที่พิพากษาเลย ผู้ฟ้องคดีเห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยว่าจากประกอบคำแฉลงกรณ์ของตุลาการผู้แฉลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียน ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๔๙ ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส เนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๓ งาน ๓๖ ตารางวา ต่อมมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก โดยก่อสร้างคันกันคลื่นยื่นออกไปในทะเล บริษัทที่ปรึกษาคำนวณโดยใช้แบบจำลองทางคอมพิวเตอร์พบว่า โครงการดังกล่าวจะทำให้เกิดการกัดเซาะอย่างมีนัยสำคัญตลอดแนวคานสมุทรหากใบ เป็นระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร จึงเสนอให้มีการก่อสร้างรोป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง (รอดักทรัพย์) แบบหินทิ้ง (Rubble Mound Groynes) จำนวน ๓๐ แห่ง ตามแนวชายฝั่งทะเล ในเขตประเทศไทย เพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลเป็นระยะทางยาวประมาณ

๒๖ กิโลเมตร...

๒๐ กิโลเมตร ระยะห่างระหว่างรอด้วยทางด่วนอยู่ระหว่าง ๕๖๐.๔๘๕ – ๕๗๔.๐๙๓ เมตร และความยาวของรอด้วยทางด่วนอยู่ระหว่าง ๑๐๗.๐๐๐ – ๓๓๖.๖๕๒ เมตร ที่ดินของผู้ฟ้องคดี อยู่ติดกับที่ดินของรอด้วยทางด่วนอยู่ระหว่าง ๑๐๗.๐๐๐ เมตร น้อยกว่ารอด้วยทางด่วน ๑๐๗.๐๐๐ การก่อสร้างรอด้วยทางด่วนกล่าวแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำบันทึกการส่งมอบสิ่งก่อสร้างงานเขื่อนกันทราย คลื่น และรองรับกันชายฝั่งพร้อมงาน ส่วนประกอบอื่นให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ พร้อมเอกสารประกอบการส่งมอบเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรักษาต่อไป ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการสร้างรอด้วยทางด่วนกล่าวทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกน้ำทะลุเกิดเช่น เนื่องจากน้ำทะลุเกิดจากน้ำที่ซึมลงในดินและไหลออกทางด้านหลังของรอด้วยทางด่วน ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียหาย จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ร้องเรียนต่อ นายกรัฐมนตรี และมีหนังสือ (วันที่ไม่ชัด) เดือนมีนาคม ๒๕๕๗ ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ต่อมา ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ พร ๒๓/๘๗๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ แจ้งผลวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยเสนอให้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยกองกฎหมายและที่ดินจัดการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑ เพื่อพิจารณาแก้ไขความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ที่ประชุมมีมติว่า ตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการสามารถดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพิ่มเติม ในพื้นที่ดังกล่าวได้ โดยจัดซื้อตามเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสมควรจัดทำ โครงการศึกษาสำรวจติดตามการเปลี่ยนแปลงหรือการกัดเซาะแนวชายฝั่งเพิ่มเติมต่อไป ต่อมา เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีมีคำขอร้องวัดสอบเขตที่ดินแปลงดังกล่าว ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาตากใบ เพื่อต้องการทราบแนวเขตและเนื้อที่ดิน ปรากฏว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีเนื้อที่ ๘ ไร่ ๔๐ ตารางวา ที่ดินหายไปเนื้อที่ ๑๓ ไร่ ๒ งาน ๙๖ ตารางวา โดยที่ดินด้านทิศเหนือถูกน้ำทะลุเกิดเช่นไป น้ำมุ่งระบายน้ำ แม้แต่ น้ำที่ดินด้านทิศใต้ที่ติดต่อกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงขอรับทราบความคืบหน้าการดำเนินการร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี และมีหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลไพรวัน ที่ ๘๗ ๗๒๔๐๑/๔๕๔ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอรับทราบความคืบหน้าการดำเนินการร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี และมีหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลไพรวัน ที่ ๘๗ ๗๒๔๐๑/๕๙๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แจ้งการประเมินราคาก่อสร้างโดยองค์การบริหารส่วนตำบลไพรวัน

/ประมาณการ...

ประมาณการค่าเสียหายเป็นค่าที่ดินที่เสียหายเนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ เป็นเงิน ๓,๓๖๐,๐๐๐ บาท และต้นมะพร้าวที่ได้รับผลกระทบแล้วจำนวนประมาณ ๖๓๐ ตัน เป็นเงิน ๑,๒๖๐,๐๐๐ บาท

ด้อมา ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำบางนรา มีหนังสือที่ กช ๐๓๒๖.๔๐/๕๒๕ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ หารือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาตากใบ ว่า ในกรณีผู้ฟ้องคดียื่นคำขอสอบเขตเพื่อให้ทราบเนื้อที่ที่ได้รับความเสียหาย เพื่อจะได้ดำเนินการเรียกร้องค่าเสียหายทดแทนจากผู้รับผิดชอบ ผู้ฟ้องคดีไม่มีเจตนาสละ การครอบครองในที่ดินส่วนที่หายไปแต่อย่างใด แต่กลับรักษาสิทธิในที่ดินที่หายไปด้วยการ เรียกร้องขอรับค่าทดแทนความเสียหายที่สูญเสียที่ดินไป กรณีเช่นนี้จะมีแนวทางแก้ไข ปัญหาดังกล่าวได้หรือไม่ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาตากใบ มีหนังสือ สำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาตากใบ ที่ นช ๐๐๑๘.๐๒/๒๐๙๐ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ตอบข้อหารือว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาตากใบ ตรวจสอบเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินแปลงดังกล่าว ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีดำเนินการยื่นคำขอ รังวัดสอบเขตที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาตากใบ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เจ้าหน้าที่รังวัดสอบเขตตามการนำเข้าของผู้ขอ เจ้าของที่ดินข้างเคียงทุกด้านรับรอง แนวทางครบ โดยด้านที่ติดทะเล ผู้แทนนายอำเภอตากใบและผู้แทนหัวหน้าสำนักงานขนส่ง ทางน้ำเป็นผู้ลงนามรับรองแนวทางเขต ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๘ ไร่ ๔๐ ตารางวา เนื้อที่เดิม ๒๑ ไร่ ๓ งาน ๓๖ ตารางวา ได้เนื้อที่น้อยกว่าเดิม ๑๓ ไร่ ๒ งาน ๙๖ ตารางวา โดยช่าง ผู้ทำการรังวัดรายงานว่า ที่ดินบริเวณทิศเหนือ (ด้านติดกับทะเล) ถูกน้ำทะลักเซาะ ในสภาพปัจจุบัน เจ้าพนักงานที่ดินจึงสั่งให้แก้ไขรูปแบบที่และเนื้อที่ตามผลการรังวัดสอบเขต เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ ส่วนที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำบางนราแจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีมีเจตนาสละการครอบครอง แต่กลับรักษาสิทธิในที่ดินโดยการร้องเรียนขอรับ ค่าทดแทนความเสียหาย เห็นว่า ถ้าผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาทະเตามากว่าอยู่บ้าน เป็น ลายลักษณ์อักษรว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๔๙๑ ส่วนที่ถูกน้ำทะลัก กัดเซาะไม่ตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีก็สามารถยื่นคำขอตรวจสอบเนื้อที่โฉนดที่ดินดังกล่าวแล้วนำรังวัด ตามแนวทางโฉนดที่ดินที่ครอบครองมาแต่เดิม โดยเจ้าของที่ดินข้างเคียงทุกด้านรวมถึง ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาทະเตามากกว่าอยู่บ้าน เป็นลายลักษณ์อักษร ให้ เพื่อเจ้าพนักงานที่ดินจะได้พิจารณา ดำเนินการเรื่องการแก้ไขรูปแบบที่และเนื้อที่ โดยก่อนสั่งแก้ไขรูปแบบที่เนื้อที่ตามมาตรา ๖๙ ทวิ

ศาลปกครองสูงสุด

๒๖ ก.พ. ๒๕๖๓

ศาลปกครองสูงสุด

/แห่งประมวล...

แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อความรอบคอบจะดองหารือจังหวัดนราธิวาสเพื่อพิจารณา
ปัญหาข้อกฎหมายก่อน หลังจากนั้น ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำบางนรา
จึงมีหนังสือ ที่ กช. ๐๓๒๖.๐๔/๖๔๒ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งการหารือดังกล่าว
ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ นอกจากนี้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนราธิวาส สาขาตากใบ พยาน
ผู้เชี่ยวชาญ ทำการรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น
เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ และมีหนังสือลงวันที่ดังกล่าวซึ่งต่อศาลปกครองชั้นต้นว่า
ที่ดินพิพากษานี้เป็นที่ดินคงเหลือจำนวน ๓ ไร่ ๓ งาน ๒๐ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้อง
ต่อศาลปกครองชั้นต้นขอให้ศาลมพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชดใช้ค่าเสียหาย
เป็นเงิน ๘,๒๙๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น
ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดีจำนวน
๒,๒๒๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราอย่างละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป
จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด กับให้คืน
ค่าธรรมเนียมศาลแก่ผู้ฟ้องคดีตามส่วนของการชั่นคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โดยมี
ข้อสังเกตว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ควรร่วมกันเร่งดำเนินการจัดหาริชีการ
เพื่อแก้ไขปัญหาการกัดเซาะบริเวณชายฝั่งดังกล่าวตามกฎหมาย และดำเนินการแก้ไขให้
เป็นไปตามหลักวิชาการโดยสมบูรณ์ เพื่อมิให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกคลื่นกัดเซาะต่อไป
อันจะทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีจะไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีในความเสียหาย
ที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เห็นด้วย จึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นดังนี้นิจัยตามอุทธรณ์
ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า การดำเนินโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโ哥 – ลก โดยมีการก่อสร้าง
รอดักทรายป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งอยู่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้ที่ดินของ
ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายอันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ และหากเป็น
การกระทำละเมิดแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี
หรือไม่ และเพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๕๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เข้าเสียหาย
ถึงแก่ชีวิตก็ต้องรับโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท และมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง
ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินใหม่ทดแทนเพื่อการนั้น และมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง

/แห่งพระราชบัญญัติ...

แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า หน่วยงานของรัฐ ต้องรับผิดต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวไว้ได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้ คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๔๘๑ เนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๓ งาน ๓๖ ตารางวา ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลไพรวัน อำเภอตากใน จังหวัด นราธิวาส ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก โดยมีการก่อสร้าง รอดักทรายแบบหินทึ่ง (Rubble Mound Groynes) จำนวน ๓๐ แห่ง ตามแนวชายฝั่งทะเล ระยะทางยาวประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล โดยรอดักทราย จุดที่ ๓๐ ซึ่งเป็นจุดสุดท้ายอยู่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดี การก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ หลังจากนั้นปรากฏว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกกัดเซาะต่อเนื่องตลอดมา ผู้ฟ้องคดี จึงมีหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อให้ช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ พร ๒๓/๘๗๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ ว่ารอดักทรายแบบหินทึ่งจุดที่ ๓๐ ซึ่งมีความยาวเพียง ๑๐๗ เมตร น้อยกว่ารอดักทรายแห่งที่ ๑ ถึงที่ ๒๕ เนื่องจากผลการศึกษาผลกระทบในการก่อสร้าง ระบุว่าจุดที่ ๓๐ มีการกัดเซาะของน้ำทะเลหนอยที่สุดถึงไม่มีเลย เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงก่อสร้างความยานอยกว่าแห่งอื่นๆ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าภายหลังจากการก่อสร้าง ที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกน้ำทะเลกัดเซาะไปประมาณ ๑๐ ไร่ แสดงว่าผลการศึกษาผลกระทบ จึงอาจคาดเคลื่อนและไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ปัญหาความเดือดร้อน ของผู้ฟ้องคดีจึงน่าจะมีสาเหตุจากการก่อสร้างรอดักทรายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังนั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเสนอแนะให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ร่วมกัน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา ผู้ฟ้องคดีมีคำขอร้องตรวจสอบที่ดิน เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ปรากฏว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีเนื้อที่เหลือ ๘ ไร่ ๕๐ ตารางวา โดยถูกกัดเซาะไปประมาณ ๑๓ ไร่ ๒ งาน ๙๖ ตารางวา หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยกองกฎหมายและที่ดินเจดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา แก้ไขความเดือดร้อนเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำแนะนำของผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ประชุม มีมติว่าตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการสามารถดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพิ่มเติม ในพื้นที่ดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีได้โดยการจัดซื้อตามเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และ สมควรจัดทำโครงการศึกษาสำรวจดิตตามการเปลี่ยนแปลงหรือการกัดเซาะแนวชายฝั่ง เพิ่มเติมต่อไป นอกจากนั้น ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยโครงการส่งน้ำและ

/บำรุงรักษา...

บำรุงรักษาลุ่มน้ำบางนราติดตามและแก้ไขปัญหาการร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี แต่มีปัญหาว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีการแก้ไขรูปแบบที่และเนื้อที่ตามผลการรังวัดสอบเขดเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๑ จึงมีปัญหาทางกฎหมายดังพิจารณาไว้ว่า ที่ดินที่ถูกน้ำกัดเซาะตกเป็นที่สาธารณะบัดซึ่งแผ่นดินหรือไม่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงยังไม่ได้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมรับในอุทธรณ์ว่าการก่อสร้างรอดักทรายแห่งที่ ๓๐ เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่งหลังรอดักกล่าวที่มากกว่าปกติ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี และเห็นสมควรที่จะเยียวยาผู้ฟ้องคดีที่ได้รับผลกระทบจากรอดักทรายแห่งที่ ๓๐ ตามความเหมาะสมด้วย จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมรับว่าการก่อสร้างโครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก – ลก โดยมีการก่อสร้างรอดักทรายแบบหินทึ่ง (Rubble Mound Groynes) จำนวน ๓๐ แห่ง และรอดักทรายแห่งที่ ๓๐ อยู่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีซึ่งมีความยาวน้อยกว่ารอดักทรายแห่งอื่นๆ เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี ได้แก่ ที่ดินและต้นมะพร้าวถูกน้ำทะลกัดเซาะได้รับความเสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๗๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่าที่ดินพิพากษากัดเซาะตามธรรมชาติอยู่แล้ว โดยในช่วง ๗๖ ปีที่ผ่านมาชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำโก – ลก ลดอยเข้าไปประมาณ ๑,๐๐๐ (บวก/ลบ) เมตร นั้น เห็นว่า ข้อมูลดังกล่าวเป็นการศึกษาที่เน้นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงบริเวณใกล้ปากแม่น้ำโก – ลก ซึ่งที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่หนือขึ้นมาจากการบริเวณปากแม่น้ำโก – ลก ถึงประมาณ ๒๐ กิโลเมตร แม้ที่ดินจะมีการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติก็มิใช่ การเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงหลังจากมีการก่อสร้างรอดักทรายตามโครงการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงฟังไม่ขึ้น ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างรอดักทราย จึงต้องรับผิดต่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คดีมีประเด็นดังพิจารณาต่อไปว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพียงใด พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า ค่าสินใหม่ทดแทนจะพึงใช้โดยสถานได้ เพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พยุทธิการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาตากใบ มีหนังสือชี้แจงต่อศาลปกครองชี้ดังนี้ว่า ที่ดินตาม

/ ใจดีที่ดิน...

โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗/๔๘๑ มีราคาประเมินทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมอยู่ในโซน ๐๒ บล็อกเอ ล็อค ๕ ราคานาฬิกาละ ๑๒๕ บาท และไม่ปรากฏราคากลางที่ดินที่จดทะเบียนการซื้อขายที่ดินในบริเวณดังกล่าวแต่อย่างใด ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่า ราคาประเมินทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นราคากลางที่เหมาะสมและเป็นธรรมแล้ว เห็นว่า ราคัดังกล่าวเป็นเพียงราคากลางที่สำนักงานที่ดินจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประเมินทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเท่านั้น ซึ่งที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นที่ดินดินชัยทะเลที่มีการทำประโยชน์อยู่แล้ว ราคัดังกล่าวจึงไม่อาจทำการซื้อขายกันได้ในท้องตลาด อีกทั้ง ที่ดินของผู้ฟ้องคดีเมื่อถูกน้ำทະเลกัดเซาะเป็นเหตุให้น้ำท่วมถึง ย่อมที่จะเสียงไห้ตกลงเป็นสาหรับสมบัติของแผ่นดินตามกฎหมายได้ นอกจากนี้ ที่ดินพิพากษาเหลือเนื้อที่ดินเพียงจำนวน ๓ ไร่ ๓ งาน ๒๐ ตารางวา ที่ดินถูกกัดเซาะเสียหายไปเป็นจำนวนถึง ๑๙ ไร่ ๑๖ ตารางวา การใช้ประโยชน์ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีจึงจำกัดไม่เหมือนเช่นเดิม การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาเพิ่มค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดีอีกจำนวนหนึ่งเท่าของราคามาประเมินทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นราคานาฬิกาละ ๒๕๐ บาท เป็นค่าเสียหายทดแทนที่ดินที่ถูกกัดเซาะไปเป็นเงิน ๑,๙๐๔,๐๐๐ บาท จึงเป็นราคากลางที่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่พูดคิดการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดแล้ว

ส่วนค่าขาดประโยชน์จากต้นมะพร้าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชดใช้ค่าเสียหายทดแทนที่ดินให้กับผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจเรียกร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ได้อีก นั้น เห็นว่า ค่าเสียหายทดแทนที่ดินที่ถูกกัดเซาะกับค่าขาดประโยชน์จากต้นมะพร้าวที่ผู้ฟ้องคดีสูญเสียไปเป็นคนละส่วนกัน เมื่อผู้ฟ้องคดีเคยทำประโยชน์จากการเก็บผลมะพร้าว แต่ที่ดินถูกกัดเซาะไปเป็นเนื้อที่ถึง ๑๙ ไร่ ๑๖ ตารางวา จึงทำให้เสียประโยชน์จากการเก็บมะพร้าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชดใช้ค่าเสียหายในส่วนนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย และโดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้อุทธรณ์จำนวนค่าทดแทนดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชดใช้ค่าขาดประโยชน์จากต้นมะพร้าวเป็นเงิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่ศาลปกครองชั้นต้นนิยันไว้ สำหรับข้อสังเกตท้ายคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพียงแต่ชี้แจงต่อศาลว่าอยู่ระหว่างการดำเนินการตามข้อสังเกตดังกล่าว

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๒,๒๒๔,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราเร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันพ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่

/คำพิพากษา...

คำพิพากษาถึงที่สุด กับให้คืนค่าธรรมเนียมศาลแก่ผู้ฟ้องคดีตามส่วนของการชั่นจะคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยกเสีย โดยมีข้อสังเกตว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ควรร่วมกันเร่งดำเนินการจัดหาวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหาการกัดเซาะบริเวณชายฝั่งดังกล่าว ตามกฎหมาย และดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามหลักวิชาการโดยสมบูรณ์ เพื่อมิให้ที่ดิน ของผู้ฟ้องคดีถูกคลื่นกัดเซาะต่อไป อันจะทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีจะไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ให้แก่ผู้ฟ้องคดีในความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นางณีวรรณ พรหมน้อย

ป.ธ.-๘๖

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการหัวหน้าคณาจารย์ศาลปกครองสูงสุด

ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งประธานแผนกคดีวินัยการคลัง

และการงบประมาณในศาลปกครองสูงสุด

นายสุชาติ มงคลเลิศพ

ประธานแผนกคดีบริหารราชการแผ่นดิน ศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณา

นายอนุวัฒน์ ราวาแสงวงศ์

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายกมล ສกานเดชา

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายรัฐกิจ มนัสทัด

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

✓ ๒๖๖๗๗

ตุลาการผู้แต่งคดี : นายอนันท์ อดิเรกสมบัติ

สำเนาถูกต้อง

พ.

(นายพิลิษฐ์ พ้าขาว)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

๑๗ ก.พ. ๒๕๖๓

